Aradi Emil

A kérdés maradt

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 36. szám, 2022. szeptember 9.

Engem is régóta izgat a Berend T. Iván által feltett kérdés (*Bevándorlók integrációja: siker vagy kudarc?, ÉS,* 2022/35., szeptember 2.). Sajnos a gazdaságtörténész-professzor dolgozatát elolvasva sem kaptam rá választ. Mert mit jelent az – amint írja –, hogy az integráció elindult? Megfelelő sebességgel? Vagy vontatottan? Esetleg alacsonyabb arányban, mint ahogy a bevándorlás vagy természetes szaporodásuk üteme? Nem tudjuk meg. Berend T. a németországi török bevándorlókat vizsgálja reprezentánsként, s elismeri, zömük gettókba tömörül, s külön él a németektől, saját üzletben vásárol és saját nyelven beszél. Megállapítja: *„A valódi beilleszkedés tehát még a harmadik generációs bevándorlók között is akadályokba ütközik.”* Pedig előtte éppen azt sorolta, milyen törvényekkel tették lehetővé azt Németországban és Hollandiában. A nagyobb tévedése a neves professzornak az, hogy az integráció menne, ha akadályba nem ütközne. Holott éppen az a baj, hogy a távolról érkezettek nem akarnak integrálódni. A török vendégmunkás nem azért érkezik Bonnba, hogy németté váljon, hanem hogy kapjon valamilyen állást, amivel az addigi bevételét a tízszeresére növeli, de a pluszpénzből ugyanúgy éljen, mint addig, ugyanabban a kulturális körben, ugyanazzal az értékrenddel és ugyanazzal a hittel. És ehhez meg is teremtik a mikrokörnyezetet, a Berend T. Iván által is említett „kis Isztambulokat”. Tehát ők továbbra is Törökországban élnek, megőrizve szokásaikat, a távoli muzulmán országban tanultakat és elfogadott viselkedést. (Szomorú példája ennek a féltékeny egyiptomi férfi, aki már nyolc éve él Európában, de a múlt hónap végén Soroksáron egy bozótkéssel közös lányuk megölésével fenyegetőzve akarta jobb belátásra bírni egykori párját.) Mindazonáltal a népek vándorlása-szivárgása a jobb életfeltételek felé megállíthatatlan, már csak azért is, hisz ez a fejlettebb gazdaságoknak is érdeke. Mert igaz, a németek nem örülnek, ha a bevándorlók eldobják a szemetet az utcán. De még inkább elkeserednének, ha a törökök egyszerre kivonulnának az országukból – mert akkor nem lenne, aki a szemetet elszállítja.